
[2025-98-RE](#)

Causa 2025-98-RE

(Álvarez Álvarez c/ Principat d'Andorra)

Número de registre 640-2025. Recurs d'empara

Aute del 19 de gener del 2026

BOPA núm. 6, del 28 de gener del 2026

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 8 de gener del 2026, per la representació processal del Sr. Jesús Hernan Álvarez Álvarez, mitjançant el qual interposa un recurs de súplica contra l'aute del Tribunal Constitucional del 18 de desembre del 2025 sobre la inadmissió a tràmit de la causa 2025-98-RE;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41.2 i 98 c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment els articles 38 i 89.2;

Vist l'aute esmentat del Tribunal Constitucional del 18 de desembre del 2025;

Escollat l'informe del magistrat ponent, Sr. Pere Pastor Vilanova;

1. Antecedents processals

1.1. El 10 de desembre del 2024, la Batllia de Guàrdia (Penal) va condemnar, mitjançant ordenança penal, el Sr. Jesús Hernan Álvarez Álvarez, com a autor responsable de dos delictes majors d'agressió sexual, de dos delictes menors d'assetjament sexual i d'un delicte menor d'intrusisme, sense que concorressin circumstàncies modificatives de la responsabilitat penal, a la pena única de 10 mesos de presó, dels quals 6 mesos ferms a complir al Centre Penitenciari i la resta de la pena substituïda per 7 anys d'expulsió del Principat, així com a una multa de 500,00 €.

1.2. La representació processal del recurrent va formular un incident de nul·litat contra aquesta decisió, i, el 7 d'abril del 2025, la Secció d'Instrucció 2 de la Batllia va dictar un aute en què acordava no donar lloc a aquest incident, ja que havia estat presentat fora de termini.

1.3. La representació processal del recurrent va interposar un recurs d'apel·lació contra aquesta decisió, i, el 9 de maig del 2025, la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia va dictar un aute que decidia no admetre a tràmit aquest recurs.

1.4. El 16 de maig del 2025, la representació processal del Sr. Jesús Hernan Álvarez Álvarez va interposar un recurs d'empara contra l'aute del 9 de maig del 2025, dictat per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia, així com contra totes les resolucions judicials emanades des de l'inici del procediment, per una presumpta vulneració dels drets a la igualtat i a la llibertat dels individus, a un procés degut, a la defensa i a un procés amb totes les garanties, reconeguts als articles 6.2, 9 i 10 de la Constitució, i també per la presumpta vulneració dels drets a la capacitat jurídica i a l'accés a la Justícia, establerts als articles 12 i 13 del Conveni internacional dels drets de les persones amb discapacitat, així com del dret a un judici just, previst a l'article 6 i concordants del Conveni per a la salvaguarda dels drets humans i de les llibertats fonamentals.

1.5. El 9 de setembre del 2025, el Tribunal Constitucional va dictar una sentència que desestimava, per la concurrència d'una causa d'inadmissió, aquest recurs (causa 2025-41-RE).

1.6. Arran d'aquesta decisió, el 15 de setembre del 2025, la representació processal del recurrent va presentar un incident de nul·litat contra l'autè del 24 de febrer del mateix any, el qual havia desestimat el seu recurs de revisió contra l'ordenança penal del 10 de desembre del 2024, dictada per la Batllia de Guàrdia (Penal).

1.7. El 9 d'octubre del 2025, la Secció d'Instrucció 2 de la Batllia va dictar un autè que decidia no admetre a tràmit aquest incident de nul·litat.

1.8. La representació processal del recurrent va formular un recurs d'apel·lació contra aquesta decisió, i, el 17 de novembre del 2025, la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia va dictar un autè mitjançant el qual acordava no admetre a tràmit aquest recurs i confirmava íntegrament la resolució recorreguda.

1.9. El 3 de desembre del 2025, la representació processal del Sr. Jesús Hernan Álvarez Álvarez va interposar un recurs d'empara contra l'autè del 17 de novembre del 2025, dictat per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia, així com contra totes les resolucions judicials emanades des de l'inici del procediment, per una presumpta vulneració dels drets a la igualtat i a la llibertat dels individus, a un procés degut, a la defensa i a un procés amb totes les garanties, reconeguts als articles 6.2 i 10 de la Constitució, i també per una presumpta vulneració dels drets a la capacitat jurídica i a l'accés a la Justícia, establerts als articles 12 i 13 del Conveni internacional dels drets de les persones amb discapacitat, així com del dret a un judici just, previst a l'article 6 i concordants del Conveni per a la salvaguarda dels drets humans i de les llibertats fonamentals.

1.10. El 18 de desembre del 2025, el Tribunal Constitucional va dictar un autè mitjançant el qual decidia no admetre a tràmit aquest recurs per la manca manifesta de contingut constitucional.

2. Arguments del recurrent

- El recurrent al·lega que en coherència amb la doctrina del Tribunal Constitucional sobre el recurs de súplica aporta 4 elements nous i estrictament constitucionals que justifiquen plenament la revisió de l'aute d'inadmissió a tràmit impugnat:

1) la manca d'anàlisi de la concreció oficial de la seva discapacitat, i, per tant, l'anàlisi que aquest text té sobre la segona part de l'article 18 *quater* 2 de la Llei transitòria de procediments judicials, del fet rellevant i sobrevingut del "*coneixement*" de la vulneració del seu dret, sobretot quan el cas afecta a una discapacitat reconeguda;

2) la rigidesa emprada en el còmput pel Tribunal Constitucional va en contra de la proporcionalitat de la mesura i en contra de la seva doctrina mateixa, ja que el seu cas és excepcional, perquè la notificació de la CONAVA es va fer el divendres 13 de juny del 2025, i, el Tribunal va suspendre els efectes del procediment el dilluns 16 de juny següent;

3) retreu al Tribunal haver-li imputat una actitud omissiva, quan a causa de les seves greus afectacions, el sistema judicial hagués hagut d'exigir suports i ajustaments per ajudar-lo a comprendre i a decidir;

4) i, la Llei 24/2025, del 13 de novembre, d'accessibilitat universal, entrada en vigor l'11 de desembre del 2025 abans de l'aute ara impugnat, fa que aquest nou element de dret sigui una peça important en la interpretació dels drets constitucionals reforçats i protegits per la normativa ja existent (el dia de l'ordenança penal) i en vigor al Principat, sobretot el Conveni dels drets de les persones amb discapacitat, i la normativa interna, la Llei qualificada de la persona i de la família, i, la Llei de garantia dels drets de les persones amb discapacitat, etc. El seu contingut és materialment nou, perquè positivitza (i concreta l'àmbit processal, fins i tot davant el Tribunal Constitucional) obligacions d'accessibilitat cognitiva acompanyada de suports.

- Precisa que no es tracta de voler evitar els terminis, sinó de tenir en compte el fet rellevant, com és el reconeixement oficial de la seva discapacitat, la qual incideix directament en la vulneració denunciada.

- Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que admeti aquest recurs de súplica i que reformi l'aute del 18 de desembre del 2025, que declari l'admissió a tràmit del seu recurs d'empara i, en el seu dia, que atorgui les pretensions que s'hi contenen.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. Aquest Tribunal Constitucional s'ha pronunciat en diverses ocasions sobre la naturalesa i la funció del recurs de súplica (veg. per ex. recentment, les causes 2025-84-RE i 2025-85-RE). I d'acord amb la nostra jurisprudència: *"l'acceptació d'un recurs de súplica està condicionada per la presentació per part del recurrent d'elements de fet o de dret nous"*.

3.2. Si traslладem aquesta obligació al cas que ens ocupa, resulta que el recurrent es limita, en gran part, a exposar la seva oposició amb el contingut del nostre aute del 18 de desembre del 2025 i a reiterar part dels arguments formulats en el recurs d'empara, en lloc d'explicar quins elements de fet o de dret nous ens haurien de dur a reconsiderar la nostra decisió precedent. Això d'una banda.

3.3. D'altra banda, el recurrent invoca la recent entrada en vigor de la Llei 24/2025, del 13 de novembre, d'accessibilitat universal. El seu article 30 reconeix, en efecte, el dret de les persones que presentin dificultats en la interacció o en la comunicació funcional al suport d'alguna persona del seu cercle de confiança que les ajudi a expressar les seves idees. La Llei va entrar en vigor l'11 de desembre del 2025, però no té efectes retroactius, de manera que no s'aplica a aquest recurs d'empara, el qual té per objecte final el control constitucional de l'aute de la Sala Penal del 17 de novembre del 2025 i, en cap cas, de l'ordenança penal del 10 de desembre del 2024, resolució que és ferma i definitiva arran de la sentència desestimatoria d'aquest Tribunal del 9 de setembre del 2025 (causa 2025-41-RE). En qualsevol cas, el paràmetre de constitucionalitat i el control d'aquest Tribunal en seu d'empara no es reconstrueix retroactivament per a actes fermes.

Insistim en recordar que aquest recurs d'empara (és a dir, la causa 2025-98-RE) versa sobre l'incident de nul·litat interposat contra l'aute de la Batllia del 24 de febrer del 2025 (desestimatori del recurs de revisió contra l'ordenança penal del 10 de desembre del 2024). El repetit incident només es podia admetre a tràmit si es feia en el termini de 13 dies hàbils a comptar de la notificació d'aquest aute o, si escau, del coneixement de la vulneració d'un dret constitucionalment rellevant dins el mateix termini (article 18 *quater*, apartat 2, de la Llei transitòria de procediments judicials). I es va explicar, a bastament, en el fonament jurídic 3.4. del nostre aute del 18 de desembre del 2025, que el recurrent no va respectar, amb escreix, el termini imperatiu que marca la llei. Per tant, ni la Batllia, ni la Sala Penal, ni aquest Tribunal en darrera instància, podien legalment examinar el fons de la petició de nul·litat (en particular, el reconeixement oficial de la condició de persona amb discapacitat al recurrent) perquè era clarament extemporània.

Per tot això que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

Decideix:

1. Desestimar el recurs de súplica formulat per la representació processal del Sr. Jesús Hernan Álvarez Álvarez contra l'autè del Tribunal Constitucional del 18 de desembre del 2025 sobre la inadmissió a tràmit de la causa 2025-98-RE.
2. Notificar aquest autè a la representació processal del recurrent, a la Secció d'Instrucció 2 de la Batllia, a la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.
3. Publicar aquest autè, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Acordat a Andorra la Vella, el 19 de gener del 2026.

Joan Manel Abril Campoy
President

Pere Pastor Vilanova
Vicepresident

